

**KYSELYTUTKIMUS YOUTUBE-LAULAJIEN
MOTIVAATIOISTA JA VERTAILUA KARAOKEN
HARRASTAJIIN**

Mataleena Nurmi
Kandidaatintutkielma
Musiikkitiede
Kevätlukukausi 2015
Jyväskylän yliopisto

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tiedekunta – Faculty Humanistinen tiedekunta	Laitos – Department Musiikin laitos
Tekijä – Author Nurmi, Salla Mataleena	
Työn nimi – Title Kyselytutkimus YouTube-laulajien motivaatioista ja vertailua karaoken harrastajiin	
Oppiaine – Subject Musiikkitiede	Työn laji – Level Kandidaatintutkielma
Aika – Month and year Kevät 2015	Sivumäärä – Number of pages 33 + 4
Tiivistelmä – Abstract	
<p>YouTube-videonjakopalvelun suuri suosio on tuonut mukanaan monia uusia internetilmiöitä, joista yksi on YouTube-laulajat. Sivustolta löytyy tuhansia videoita, jotka on toteutettu yksinkertaisesti laulamalla cover-kappale taustanauhan säestyksellä videonauhalle.</p> <p>Muutama tällainen YouTube-laulaja on noussut kuuluisuuteen ja suureksi tähdeksi videoidensa ansiosta. Tämän jälkeen yhä useammat ovat ryhtyneet lataamaan lauluvideoita palveluun – kenties saavuttaakseen itse kuuluisuutta. Tässä työssä tutkitaan, mitkä tarkalleen ottaen ovat näiden YouTube-laulajien motiivit toiminnalleen.</p> <p>Taustakirjallisuutena on motivaatioihin ja musiikin sosiaalisuuteen liittyvää tutkimusta, minkä lisäksi olen hyödyntänyt karaokeen liittyvää motivaatiotutkimusta. Karaokella ja YouTube-laulamisella on paljon yhtäläisyyksiä keskenään, joten yhtäläisyyksiä löytyy myös näiden harrastusten motiiveista. Tutkimukseen sisältyy myös näiden kahden toiminnan motiivien vertailua.</p> <p>Menetelmäksi valitsin kyselytutkimuksen, jonka analysoinnissa hyödynnän niin määrällisiä kuin laadullisiakin menetelmiä. Kyselyyn vastasi 35 laulajaa ympäri maailmaa.</p> <p>Tutkimuksen tulosten mukaan YouTube-laulajilla on hyvin erilaisia motiiveja toimintaansa. Julkisuuden tavoittelu on yksi merkittävä motiivi, mutta lisäksi laulaminen muun muassa kohentaa itsetuntoa. Karaokeharrastukseen verrattuna motivaatiot yhdistyvät näissä terapeuttisissa vaikutuksissa, ja myös siinä, että on mahdollisuus esiintyä ilman muuta musiikillista taustaa.</p>	
Asiasanat – Keywords YouTube, karaoke, laulaminen, motivaatio, esiintyminen	
Säilytyspaikka – Depository	
Muita tietoja – Additional information	

Sisällysluettelo

1 JOHDANTO.....	5
2 TUTKIMUKSEN TAUSTAA.....	7
2.1 YouTube.....	7
2.2 Motivaatio, esiintyminen ja musiikkisosiologia.....	9
2.3 Esiintymismotivaatio karaokessa.....	11
3 TUTKIMUSKYSYMYKSET.....	15
4 MENETELMÄT.....	16
5 TULOKSET.....	18
5.1 Taustatietokysymykset.....	18
5.2 Motivaatiotekijäkyselyn tulokset.....	21
5.3 Samaa / eri mieltä -väittämät.....	24
5.4 Positiiviset ja negatiiviset kokemukset.....	27
5.5 YouTube-esiintyminen verrattuna karaokeen.....	28

6 POHDINTA.....30

LÄHTEET.....32

LIITTEET.....34

1 JOHDANTO

YouTube-videonjakosivusto perustettiin vuonna 2005, ja parissa vuodessa sen suosio kasvoi nopeaa vauhtia videoiden katselun ja lataamisen standardiksi. Yksi suuri edelleen kasvava käyttäjäryhmä muodostuu niin sanotuista YouTube-laulajista, jotka esiintyvät webkameralla ja lataavat sitten yksinkertaisen esityksensä YouTube-palveluun koko maailman katsottavaksi. Osa ei ota laulamista aivan tosissaan, mutta monet hakevat suuria katsojamääriä ja haluavat tehdä jopa uran lauluharrastuksestaan. Myös levy-yhtiöt ovat huomanneet YouTubeen videoita lataavat uudet kyvyt, lahjakkaimpien laulajien kanssa on solmittu levytyssopimukset, ja nämä tähdet ovat niittäneet suurtakin suosiota. Tämä taas on innostanut yhä useampia harrastajia lataamaan esiintymisensä YouTubeen, ja parin vuoden kuluttua ensimmäisten YouTube-laulajien ilmestymisestä heitä oli löydettävissä palvelusta jo tuhansia.

Mutta onko julkisuus kaikkien laulajien päämääränä, vai onko laulamisen takana havaittavissa myös muita motiiveja? Millaisia ovat tekijät lauluvideoiden takana? Näihin kysymyksiin ei YouTubea koskevissa tutkimuksissa ole vielä vastattu. Aikaisempaa kirjallisuutta motivaatioaiheesta ei YouTubeen liittyen ole, koska ilmiö on suhteellisen nuori. Sen sijaan karaokelaulajia ja näiden motivaatioita on jonkin verran tutkittu. YouTubeessa laulamissa ja karaokessa on nähtävissä paljon yhtäläisyyksiä, ja oletettavasti näin on myös laulajien motiiveja koskien. Siksi tässä työssä vertailen YouTubeen liittyviä tuloksia karaoken laulajien motiiveihin. Olen kelpuuttanut lähteiksi myös laadukkaat pro gradu -työn sekä ammattikorkeakoulun opinnäytetyön, sillä näissä kahdessa työssä on tehty aiheeseeni läheisesti liittyvää kenttätutkimusta karaokeympäristössä.

Aiheeseen liittyvät myös muut internetin esiintymiskanavat, kuten MySpace tai Hyves. Tämän tutkimuksen yhteydessä tarkastelen ainoastaan YouTubea, koska se on tällä hetkellä hyvin suosittu ja helposti käytettävissä oleva kanava oman esiintymisensä julkaisemiseen. Haluan tutkimukseeni mukaan myös alan vasta-alkajia, ja YouTube on noussut helpoimmaksi tavaksi saada äänensä ensimmäistä kertaa kuuluville. MySpacen kaltaiset sivustot ovat nähdäkseni jo hieman ammattimaisemmassa käytössä, monilla pitkän linjan valveutuneilla laulajilla olikin MySpace-tila YouTube-kanavan lisäksi.

Koska aiempaa kirjallisuutta juuri laulajista tai heidän motiivitekijöistään ei ole, katsoin parhaaksi hankkia YouTube-laulajia koskevan aineiston suoraan asianosaisilta. Päätin laatia kyselylomakkeen, jonka avulla yritän saada selville missä määrin erilaiset motiivit vaikuttavat esiintymisen takana. Pohjana pidän karaoketutkimuksessa esille tulleita motiiveja, ja muokkaan kysymyksiä YouTube-alustaan sopivammiksi lisäämällä joukkoon väitteitä erityisesti julkisuudenhakuisuuteen liittyen. Tällä kertaa toiminnan alusta – internet – tarjoaa myös väylän, jonka avulla on mahdollista kerätä aineistoa laulajilta ympäri maailman.

2 TUTKIMUKSEN TAUSTAA

2.1 YouTube

YouTube perustettiin helmikuussa 2005 elokuva- ja tv-pätkien, musiikkivideoiden ja videoblogien jakamiseen. Sitten YouTubea ovat käyttäneet hyväkseen muun muassa poliitikot vaalikampanjoissaan. Syksyllä 2006 Google inc. osti YouTuben 1,65 miljardilla dollarilla. Kävijämääriä ja videoiden lukumäärää ei kovin usein paljasteta julkisuuteen, mutta kesällä 2006 kerrottiin, että päivittäin palvelussa katsotaan 100 miljoonaa videota, kuukaudessa katsotaan yhteensä 2,5 miljardia videota ja ladataan 65 000 videota joka päivä. Kesän lopussa YouTuben sivuilla oli yhteensä 6,1 miljoonaa videota ja 500 000 kirjautunutta käyttäjää. Suosio on odotetusti jatkanut hurjaa kasvuaan, sillä pelkästään tammikuussa 2008 lähes 79 miljoonaa käyttäjää katsoi yli 3 miljardia videota. Huhtikuussa ladattuja videoita on peräti 83,4 miljoonaa, ja kirjautuneita käyttäjiä 3,75 miljoonaa. On arvioitu että vuonna 2007 YouTuben kuluttama yhteysnopeus oli yhtä paljon kuin koko internetin vuonna 2000. YouTuben asemasta markkinajohtajana videopalvelinalalla kertoo muun muassa se, että laitesuunnittelijatkin ottavat YouTube-palvelun huomioon suunnitellessaan mobiililaitteita ja niihin sovelluksia (Hautakangas 2008, 11).

Vuonna 2007 YouTube-palveluun ladatuista videoista 61 prosenttia oli käyttäjälähtöistä aineistoa, eli videon lataaja itse oli tuottanut videon esimerkiksi omaa webkameraa käyttämällä tai kokoamalla kuvista diasarjan (Lange 2007, 44). Tähän joukkoon kuuluvat myös YouTube-laulajat. Televisiokanavien ja vastaavien tuottamien videoiden määrää YouTubessa rajoittavat tekijänoikeuskysymykset. Itse tuotettu aineisto saa jäädä palveluun, kun taas tekijänoikeussuojattu useissa tapauksissa poistetaan ennen pitkää.

YouTuben kautta on jo nyt noussut julkisuuteen monia henkilöitä, ja osa heistä on aloittanut uransa nimenomaan webkameralaulajina. Esmeé Denters on hollantilainen 19-vuotias tyttö, joka latsi sisarensa webkameralla kuvattuja videoita YouTubeen vuodesta 2006 lähtien. Justin Timberlaken levy-yhtiö Tennman Records huomasi Dentersin kyvyt, ja Dentersistä tuli levy-yhtiön artisti keväällä 2007. Hänen kanavaansa seuraaviksi käyttäjiksi kirjautui YouTubeessa yli 130 000 käyttäjää, mikä teki hänestä sivuston seuratuimman muusikon. Jo ennen Dentersia brittiläis-portugalilainen Mia Rose oli onnistunut saamaan levytyssopimuksen alun perin YouTubeen ladattujen webkameravideoiden ansiosta. Hänen videoilleen on kirjautunut yli 117 000 YouTuben käyttäjää.

Internetissä saavutettua julkisuutta alettiin varsinkin muutaman YouTube-tähden jälkeen pitää uskottavampana meriittinä kuin esimerkiksi sitä, että artisti on tehnyt sopimuksen levy-yhtiön kanssa. Internetin suosio kertoo samalla suuren yleisön suosiosta – ei vain levy-yhtiön mielipiteestä. (Hautakangas 2008, 18). Tämä lienee yhtenä syynä siihen, miksi esimerkiksi Justin Bieber ja monet muut YouTubeesta löydetyt laulajat ovat saavuttaneet todella merkittävän tähteyden. Internetissä ilmaistut mielipiteet sen sijaan eivät välttämättä kerro koko totuutta esityksen laadusta tai mahdollisesta tulevasta menestyksestä. Useissa tapauksissa nimittäin esimerkiksi kommenttikentän kautta käytävää keskustelua hallitsee vain muutaman kirjoittajan ryhmä (van Dijk 1999, 212).

YouTube on myös itse edistänyt artistien uraa jakamalla vuodesta 2007 lähtien palkintoja parhaille videoille. Maaliskuussa 2008 jaettiin palkinnot vuoden 2007 parhaille videoille kahdessatoista eri kategorioissa, kuten musiikki, lyhytelokuva ja opetus. Katsotuimpien videoiden lataajat kilpailevat myös katsojamäärissä ja heidän kanaviaan seuraavien käyttäjien määrissä.

2.2 Motivaatio, esiintyminen ja musiikkisosiologia

Motiivit ovat ihmisen elimistöä aktivoivia prosesseja, jotka aikaansaavat toimintaa. Lähelle tätä käsitettä osuvia synonyymejä ovat tarve, vietti, halu ja toive (Madsen 1972, 9.) Motivaatiolla taas tarkoitetaan motiivien aikaansaamaa tilaa. Motivaatiot jaetaan yleensä kahteen pääryhmään: sisäiseen motivaatioon ja ulkoiseen motivaatioon. (Ruohotie 1998, 36.) Ulkoisessa motivaatiossa on pyrkimyksenä saada ulkoisia palkkioita toiminnoista ja suorituksesta, kuten YouTuben tapauksessa näitä voisivat olla positiiviset kommentit tai yksinkertaisesti kävijämäärän nouseminen. Sisäinen motivaatio johtuu luontaisesta halusta suoriutua jostakin toiminnasta, eli motivaation saamiseen ei tarvita mitään ulkoisia palkintoja. Johnmarshall Reevesin mukaan sisäisellä motivaatiolla on neljä osatekijää: pätevyys, itsemäärääminen, jännitys ja tuki. Pätevyyden tunne aiheuttaa mielihyvää, kun tietää hallitsevansa jonkin toiminnan todella hyvin. Itsemäärääminen liittyy siihen että saa itse päättää omasta toiminnastaan. Jännitys johtuu aktiivisuudesta ja elävyydestä toimintaa tehdessä, sekä ikävystymisen puutteesta. Tuki liittyy juuri siihen, että yksilö saa apua ja sosiaalista tukea ja hänestä pidetään. (Metsämuuronen 1995, 71.)

Pidettynä olemisen tunne liittyy olennaisesti identiteettiin ja itsetuntoon, joka on yksi piirre mitä tutkin internetlaulajien kohdalla. Nimenomaan toisten kanssa identifiointi on tärkeää siihen, että toiminnasta tulee säännöllistä ja pysyvää. Nuoret myös valitsevat kuuntelemaansa musiikin osittain sosiaalisen painostuksen alaisena. Esimerkiksi Guns'n'Rosesin kuuntelija valitsee musiikkinsa osittain siksi, että voi kokea yhtäläisyyttä miljoonien muiden bändin fanien kanssa. Samoin jos tiettyihin kappaleisiin liittyy negatiivisia tai positiivisia kokemuksia, ne näkyvät tuntemuksissa ja musiikkivalinnassa paljon myöhemminkin. Tämä teoria voisi olla sovellettavissa laulajien saamiin kommentteihin ja sitä kautta itsetuntoon. (Davidson ym. 1997.)

Musiikki voi herättää ihmisessä tunnetiloja laidasta laitaan, joten ei liene yllättävää, mikäli laulamista tai sen seurauksista saatavat tunnetilat paljastuisivat osaksi YouTube-laulajien motiiveja (Davies 1978, 213). Tämän ominaisuutensa ansiosta musiikin harrastusta on onnistuttu soveltamaan myös terapiaan (Bunt 1997, 251). Karaokella on jo todettu olevan terapeuttisia vaikutuksia, joten sellaisia löytynee myös YouTube-laulamisesta (Salovaara 2001).

Toisaalta musiikin herättämät tunnetilat toimivat toiseenkin suuntaan. Jotkin negatiiviset kokemukset ovat olleet tarpeeksi voimakkaita ”ei-muusikoille” lopettamaan harrastuksen kokonaan. Muiden ihmisten rooli on elintärkeä musiikin oppimisen prosessissa. (Davidson ym. 1997.) Nimenomaan internetissä tapahtuva yhteisöllistyminen on tässä varmasti merkittävässä roolissa. Verkostoitumiseksi kun voidaan lukea yksityisviestien ja kaveripyyntöjen lisäksi myös videoiden kommentointi, ja näiden sisältö vaihtelee kannustavasta ja rakentavasta murskaavaan (Paolillo 2008, 1–2).

Supicic mukaan sosiaalisilla kontakteilla on merkittävä osansa musiikin harrastamisen motivaatioissa. Hänen jaottelussaan sosiaaliset motiivit ovat yhtenä kahdesta pääkategoriasta musiikin tekemisen motivaatioiden kohdalla. Toinen pääkategoria on musiikin estetiikkaan liittyvät motivaatiot, jotka liittyvät henkilön omaan musiikkimakuun. (Supicic 1987, 117.) Davies ei kuitenkaan arvota näitä kahta kategoriaa samanarvoisiksi, vaan kuten edelläkin jo todettiin, sosiaaliset suhteet vaikuttavat myös musiikkimakuun ja sitä kautta estetiikkaan liittyviin motivaatioihin (Davies 1978, 214). YouTuben kaltaisen alustan ollessa kyseessä esimerkiksi YouTube-laulajien videoiden ympärille muodostunut sosiaalinen kenttä muodostaa verkkoyhteisön, jossa yhdistävä tekijä on kiinnostuksen kohde, mutta muuten yhteisö saattaa pitää sisällään hyvin erilaisia persoonia. Verkkoyhteisön vastakohta on orgaaninen yhteisö, joka muodostuu yhteisön jäsenten ollessa fyysisesti läsnä.

Orgaanisen yhteisön jäsenillä on yleensä enemmän yhdistäviä tekijöitä, ei ainoastaan yhtä kantavaa teemaa. (van Dijk 1999, 160.)

Metsämuurosen väitöskirja *Harrastukset ja omaehtoinen oppiminen* käsittelee harrastuksen aloittamisen ja jatkumisen motivaatioita. Luvussa 2 Käsitteiden määrittelyä hän käsittelee tarkoin Locken motivaatioteoriaa, joka on kehitetty palvelemaan työelämän psykologiaa. Locke nimittää ”motivaatiotoiminnaksi” tavoitteiden, odotusten ja käyttäytymisen muodostamaa yhteyttä. Sellaista toimintaa, josta saa palkintoja, toistetaan todennäköisemmin kuin sellaista, josta ei tämänkaltaista tarpeen tyydytystä tule. Locken teoria on kuitenkin sovellettu kypsiin aikuisiin ihmisiin, jotka yleensä tiedostavat tarpeensa. (Metsämuuronen 1995, 67–68.) Lasten tarpeet taas ovat yleisesti ottaen alitajuisia, ja luulen että tämä pitää ottaa huomioon myös tarkasteltaessa lähinnä 15–20-vuotiaita nuoria, kuten YouTuben tapauksessa.

2.3 Esiintymismotivaatio karaokessa

YouTubessa laulamissa on monia samoja piirteitä kuin karaoke-ilmiossä, joten tätä tutkimusta auttaa se, että karaokelaulun motiiveista on jonkin verran tehty tutkimusta. Ennen tätä työtä kävin itsekin pienimuotoisessa tutkimuksessa läpi karaoken motiiveihin keskittyvää kirjallisuutta, ja luokittelin karaoken laulajat heidän motivaatioidensa mukaan. Eri motivaatioluokiksi löysin tuolloin sosiaaliset syyt, sikailu, hauskanpito, tähdeksi pyrkiminen sekä esiintymisen terapeuttiset vaikutukset. Kirjallisuuden tutkimisen lisäksi menin itse paikan päälle ja haastattelin kolmea karaokelaulajaa henkilökohtaisesti, sillä halusin vertailla kuinka pitkälti saisin samoja tuloksia omalla pienellä kenttätutkimuksellani. Tässä tutkimuksessa aion muiden tutkimuskysymysten ohella pohtia, kuinka paljon YouTube-laulajilta löytyy samoja motiiveja.

Sosiaaliset syyt olivat karaokessa tutkimusten mukaan kaikista voimakkaimmat, eli laulamaan mentiin sosiaalisen painostuksen johdosta, tai laulamisella pyrittiin luomaan uusia ihmissuhteita. Riikka Sippolan tekemän opinnäytetyön mukaan karaokeravintolassa on helppo lähestyä ihmistä ja aloittaa keskustelu esimerkiksi illan teemaan liittyen (Sippola 2005, 28). Laulamisen avulla voidaan luoda ravintolassa yhteistä tunnelmaa, mihin liittyy vuorovaikutuksen luominen laulajan ja yleisön välillä. Jollei muuten, niin ainakin kerrotaan, että ollaan paikalla. Lähtökohtana henkilökohtaisemmalle viestinnälle asiakkaiden välillä voi toimia jonkin tietynlaisen laulun esittäminen, laulaja voi esimerkiksi kappalevalinnallaan viestittää omista tuntemuksistaan (Kenttämies 1993, 5). Tekemieni kolmen haastattelun perusteella tosin sosiaaliset syyt eivät ole niin merkittäviä, vaikka jokainen vastaaja myönsikin saavansa lisää rohkeutta esiintyä uudestaan mikäli yleisöstä tulee kehuja.

Yleisöllä voi olla myönteinen vaikutus myös itse suoritukseen. Kuuluisa italialainen oopperalaulaja Enrico Caruso sanoi että saisi korkean c:n vain yleisön läsnäollessa. Toisaalta pelkästään toisten läsnäolo ei ole helpottava tekijä. Helpotusta tulee vain silloin kun yleisö on positiivisella mielentilalla, päinvastaisessa tapauksessa vaikutukset voivat olla melko tuhoisat. Yleisötutkimuksessa on laajalti otettu huomioon yleisön negatiivinen vaikutus esitykseen, ja jätetty positiiviset seikat niiden varjoon. Toisaalta taas kanssaesiintyjien vaikutuksen katsotaan yleensä olevan positiivinen, vaikka asia on joskus päinvastoin. Joka tapauksessa Davidsonin mukaan *arousal* on sitä suurempi, mitä enemmän ihmisiä on paikalla kuulemassa. Esiintyjä saa yleisöstä koko performanssin ajan palautetta: hymyllä, kulmien kurtistuksella, naurahduksella, yskähdyksellä ja muilla reaktioilla on kaikilla vaikutusta esitykseen. (Davidson 1997.) Yleisön ansioksi voidaan lukea myös se, että esiintymiselle ylipäänsä on tilausta (Supicic 1987, 171).

Sikailu tarkoitti karaoketutkimuksessa esiintymistä niin, että tahallaan irvailee muiden kustannuksella. Ritosalmen mukaan osa karaokelaulajista menee lavalle huumorin kannalta, jolloin kyseessä ei ole laulaminen vaan pikemminkin esiintyminen (Ritosalmi

1998, 18). Nämä laulajat ovat kuitenkin suhteellisen harvassa, samoin kuin ne, jotka yrittävät päästä julkisuuteen karaoken avulla. Kun haastattelin aikaisempaa työtä varten karaokelaulajia, heistä kukaan ei sanonut laulavansa sen takia, että voisivat päästä julkisuuteen. Toisaalta luulen, että kainosteleva suomalainen ei välttämättä kerro koko totuutta kasvokkain ja lyhyellä varoitusajalla tapahtuvassa haastattelussa.

Aiempien tutkimusten mukaan jopa 42 % karaokelaulajista kiisti koskaan haaveilevansa laulajan ammatista, ja 21 % todella harvoin. Vain yksi kymmenestä sanoi toivovansa, että paikalla olisi kykyjenetsijöitä. Karaokessa kilpailuhenkeä ei normaalisti ole, ja monet laulajat yrittävät tietoisesti välttää sitä. Heidän mukaansa kilpailut vievät idean koko laulamisesta, kun huumorin ja hauskuuden tilalle tulee kireys ja kyräily. (Sippola 2005, 55.)

Musiikkiterapian opiskelijan Marjaana Salovaaran pro gradu -tutkielma pyrkii todistamaan, että karaoken harrastamisella voi olla terapeuttisia vaikutuksia. Karaokessa on mahdollisuus loistaa ja olla suosittu, ja kaikkien suoritukset hyväksytään niiden tasosta riippumatta. Kun kaikki laulajat saavat suosionosoituksia ja kaikkia laulajia kannustetaan, yleisö toimii ikään kuin ”terapeuttina” antamalla palautetta karaokessa esiintyneelle ”asiakkaalle”. Huomattava ero itse musiikkiterapiaan nähden on kuitenkin siinä, että henkilö ei aina käsitä karaoken laulamista terapiana. Monikaan ei lähde tekemään syvää analyysiä siitä, miltä jonkin kappaleen laulaminen heistä tuntuu. (Salovaara 2001, 12.)

Karaoken ollessa kyseessä myös alkoholilla on vaikutusta esiintymiseen. Muutama drinkki ennen esiintymistä madaltaa kynnystä lähteä lavalle sekä tuo vapautuneisuutta esiintymistilanteeseen. YouTuben suhteen alkoholin hyödyntäminen on niin harvinaista, että asiaa ei ollut mielestäni tarpeellista edes kysyä. Videon lataaminen internetiin ei tapahdu yhtä spontaanisti kuin karaokelapun täyttäminen baarissa. Mahdolliset hetken

mielijohteesta kuvatut ja internetiin ladatut kännisekoilut varmasti löytävät nopeasti tiensä pois julkisesta jakelusta.

3 TUTKIMUSKYSYMYKSET

Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, mitä motiiveja löytyy YouTube-laulajien toiminnan taustalta. Ilmiö on noussut lyhyen ajan sisällä suosituksi käsittäen jo tuhansia mies- ja naislaulajia eri puolilta maailmaa. Harrastuksen suosio ja myös mediahuomio on nousevassa kasvussa, mikä kasvattaa mielenkiintoa aihetta kohtaan entisestään. Tuoretta aihetta ei ole vielä tutkittu, joten tämä tutkimus toimii avauksena aiheelle.

Päätutkimuskysymykseksi muotoutui siis: Mitkä ovat YouTube-laulajien motiivit videoiden julkaisemiseen? Tätä tukevia alakysymyksiä ovat: Mitkä ovat laulajien tulevaisuudensuunnitelmat musiikin suhteen? Missä määrin mahdollisuus maailmanlaajuiseen kuuluisuuteen toimii motiovoivana tekijänä? Onko YouTube-laulajilta löydettävissä samoja motiiveja kuin karaoken harrastajilta?

4 MENETELMÄT

Lähtiessäni selvittämään laulajien motiiveja laadin Jyväskylän yliopiston Korppi-portaalissa englannikielisen kyselylomakkeen, joka oli linkkiä klikkaamalla käsillä internetin ääressä oleville kaikkialla maailmassa ja helposti täytettävissä. Aluksi kyselyssä pyydetään tärkeimmät taustatiedot, kuten ikä, sukupuoli, kansalaisuus ja musiikillinen tausta. Halusin pitää tämän osion mahdollisimman suppeana, jotta vastaaja ei säikähtäisi liian tarkkojen henkilötietojen utelua. Seuraavaksi kysyn montako videota vastaajan esiintymisestä tällä hetkellä löytyy YouTubesta, ja montako katsojaa ja kommenttia videot ovat parhaillaan keränneet. Viimeisenä kysyn mielenkiinnon vuoksi sitä, onko heihin otettu levy-yhtiöstä yhteyttä nimenomaan YouTubessa olevien esitysten vuoksi.

Ensimmäisessä varsinaisesti motiiveja tarkastelevassa sarjassa kysyn ovatko seuraavat asiat syitä laulaa YouTubessa, ja vastaaja voi valita vastauksensa asteikolla 1–5. Toisessa patteristossa kysytään motiiveja hieman eri tavalla: olen muodostanut väitelauseita johon vastataan samoin 5-portaisella asteikolla välillä Strongly agree ja Strongly disagree (ks. liite). Näiden kohtien jälkeen pyydän kertomaan positiivisista ja negatiivisista kokemuksista YouTubessa esiintymisestä omin sanoin. Lopuksi pyydän niitä, jotka laulavat myös karaokea, vertailemaan YouTubea ja karaokelaulamista keskenään, sekä vaihtoehtokysymysten avulla että avoimessa kohdassa omin sanoin.

Suurin vaikeus oli saada kyselyyn vastaajia. Laulajat kyllä löytyivät yksinkertaisesti kirjoittamalla hakusanoiksi ”me singing”. Valitsin yhden päivän kuumimmista balladeista hakusanoihin, ja yksistään hakukomennolla ”’Me singing’ ’No One’” YouTube löysi 1620 videota. Tämä antaa hieman vihjeitä laulajien määrästä. En voinut kutsua laulajia vastaamaan kyselyyn kommentoimalla suoraan videoihin, sillä YouTube

tulkitsee URL-osoitteen sisältävän kommentin roskapostiksi ja automaattijärjestelmä poistaa sen. Näin ollen kaikki kutsut piti lähettää henkilökohtaisena viestinä, ja tässä vaiheessa alkoi tulla ongelmia. YouTube-viestejä ei ole suunniteltu vilkkaaseen yhteydenpitoon, joten ne eivät ole aivan verrattavissa sähköpostiin, ja lisäksi roskapostia pyritään estämään monin keinoin. Esimerkiksi samaa viestiä ei ollut mahdollista lähettää usealle käyttäjälle, ja peräkkäinkin viestejä sai lähettää vain neljä kerrallaan, jonka jälkeen täytyi pitää vartin tauko. YouTuben viestijärjestelmä tökki yhdessä vaiheessa niinkin, että vastaanottajat eivät pystyneet lukemaan viestiäni, enkä minä heidän minulle lähettämiään viestejä ennen kuin pari päivää myöhemmin. Loppujen lopuksi sain lähetettyä kutsun vastata kyselyyn 156 laulajalle, joista noin kaksi kolmasosaa edes huomasi koko kutsua. Heistä 35 lopulta vastasi kyselyyni – kaikki sähköpostin avanneet eivät ehkä uskaltaneet avata linkkiä virusten pelossa, vaikka kirjoitin saatetekstin mahdollisimman asiallisesti. Vastaukset on kerätty helmikuussa 2008.

5 TULOKSET

5.1 Taustatietokysymykset

Kyselyn ensimmäisestä osasta sain selville yleiskuvan YouTuben laulajakannasta. Kyselyyn vastasi kahdeksan miestä ja 27 naista. Vastaajista peräti 28 (80%) oli alle 20-vuotiaita, ja vain kaksi vastaajaa oli yli 26-vuotiaita. Nämä tulokset näyttävät havaintojeni mukaan kertovan melko todellisen kuvan kaikkien YouTube-laulajien ikä- ja sukupuolijakaumasta. Täytyy kuitenkin ottaa huomioon myös se, että alle 20-vuotialla on varmasti enemmän aikaa täyttää internetkyselyitä, kuin työ- tai opiskeluelämässä olevilla aikuisilla. Ainut 26–30-vuotias vastaaja on tällä hetkellä kotiäitinä, ja kyseessä oleva 31–35-vuotias mieshenkilö käyttää muutenkin vapaa-aikaansa internetissä 15–25 tuntia viikossa.

Kansallisuus tai asuinpaikka oli suurimmalla osalla vastaajista Yhdysvallat. Suhteellisen moni ei ollut pelkästään amerikkalainen tai jonkin muun maan kansalainen, vaan eräskin alle 15-vuotias Yhdysvalloissa asuva tyttölaulaja oli luetellut itselleen kuusi eri kansalaisuutta. 18 vastaajaa oli joko amerikkalaisia tai asui Yhdysvalloissa. Toisaalta amerikkalaiset vastasivat todennäköisesti englanninkieliseen kyselyyn helpommin kuin muut. Muiden kansalaisuus jakautui melko tasaisesti englantilaisten, portugalilaisten, belgialaisten, hollantilaisten, saksalaisten ja turkkilaisten välillä.

Tein selväksi kyselyssä ja saatetekstissä, että YouTube-nimimerkkiä ei ole pakko antaa, jotta voin sanoa kyselyn olevan anonyymi heidän niin halutessaan. Tästä huolimatta vain yksi vastaaja jätti nimimerkki-kohtaan tyhjän tilan. Toiset jopa sanoivat vielä ”additional comments” -kohdassa että heidän nimimerkkiään saa halutessaan käyttää.

YouTube-laulajat ovat vastoin odotuksiani yleisesti ottaen maltillisia internetin käyttäjiä. Eniten vastauksia (13) tuli sarakkeeseen ”less than 5 hours”. 23 vastaajaa käyttää vapaa-ajastaan YouTube-sivustolla alle 15 tuntia viikossa. Internetissä yleensä käytetty aika vaihtelee tasaisesti viidestä tunnista ylöspäin.

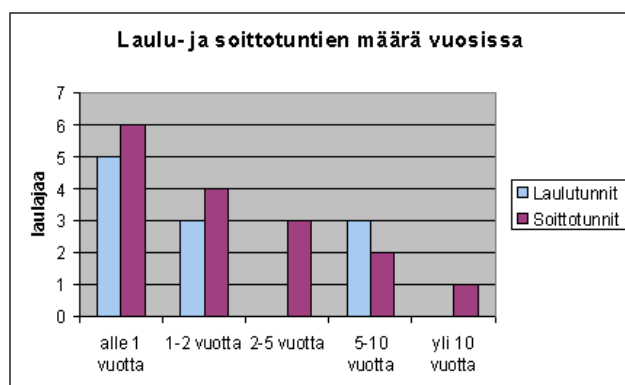
Videoiden lataaminen on alkanut aikaisintaan kaksi vuotta sitten. 82 prosenttia vastaajista on ladannut ensimmäisen videonsa YouTubeen viimeisen vuoden aikana, mikä kertoo harrastuksen suosion kasvusta nimenomaan viime kuukausien aikana. Toisaalta tutkimus ei kerro, mikäli laulajat ovat käyttäneet aiemmin jotain muuta internetin viestintäkanavaa päästäkseen esiintymään koko maailmalle.

Yllättävää vastauksissa oli, että peräti kolme tyttöä ja yksi poika oli saanut yhteydenottoja useammasta levy-yhtiöstä. Prosenttiosuus olisi peräti 11 prosenttia kaikista vastaajista. En usko tämän vastaavan todellista määrää laulajia, jonka levy-yhtiöt huomaavat. Laulajat, joiden videoita on katsottu paljon, on helpompi löytää tuhansien muiden laulajien joukosta – haun kautta minäkin heidät löysin. Onneksi muutamalla hyvin suositullakin laulajalla oli aikaa ja mielenkiintoa vastata kyselyyni. Loput vastaajat eivät olleet saaneet yhtäkään yhteydenottoa. Yksi tosin halusi jättää vastaamatta kysymykseen, mutta hänen videonsa ovat olleet esillä vasta alle kaksi kuukautta ilman kovin suurta menestystä, joten uskallan olettaa ettei hänkään ole yhteydenottoa saanut.

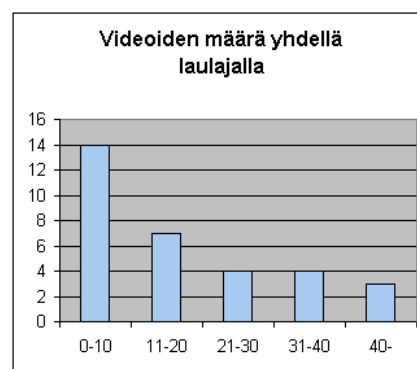
Kyselyyn vastanneista vain 10 on ottanut laulutunteja, eli ainoastaan 29 prosenttia (ks. Taulukko 1). YouTube on siis lähinnä amatöörilaulajien ilmaisukanava. Laulutunteja ottaneistakin neljä ei enää tällä hetkellä käynyt tunneilla. Kenties heillä ei ole muuta mahdollisuutta esiintyä kuin webkameran välityksellä tai karaokebaarissa. Lisäksi vastaajista suuri osa oli nuoria, alaikäisiä, joilla ei ole vielä mahdollisuutta päästä laulamaan karaokea anniskeluravintoloihin, joita suurin osa karaokepaikoista on. On myös huomioitava se, että alle teini-ikäisiä ei esimerkiksi musiikkiopistoissa välttämättä

oteta laulutunneille. Vastaajien nuori ikä selittää myös sen, miksi kovin moni ei ole ollut laulutunneilla yli vuotta.

Sitä en osannut odottaa, että laulajat eivät käy myöskään soittotunneilla. 15 vastaajaa on joskus soittanut jotakin soitinta, ja heistä vain 5 jatkaa tunteja tällä hetkellä. Selkeästi suosituin soitin on piano, jonka tunteja ottaa 9 vastaajaa (26%). Muita mainittuja soittimia ovat viulu, nokkahuilu, huilu, klarinetti ja bassokitara. Laulajia, jotka eivät ole käyneet laulu- tai soittotunneilla aikaisemminkaan on peräti 14 kappaletta, eli 40% vastaajista. Mielenkiintoista on myös se, että 1.8 miljoonaa katsojaa kerännyt poika ei ole koskaan ottanut laulutunteja.

Taulukko 1. Laulu- ja soittotuntien määrä on laulajien kohdalla yllättävän vähäistä.

Taulukko 2. Videoiden määrä jää suurimmalla osalla alle kymmeneen.

Tämänhetkisten videoiden lukumäärä vaihtelee vastaajilla nolasta kahdeksaankymmeneen (ks. Taulukko 2), ja niissä lauletaan suurimmassa osassa yksin. Videoiden lukumäärässä yhtä laulajaa kohti keskiarvo on 17 ja mediaani 11 videota. 80 videota ladannut poika on yksi niistä neljästä, jotka levy-yhtiöt ovat huomanneet. Mukaan mahtuu muitakin kuin lauluvideoita: yhdessä videoistaan hän esimerkiksi avaa fanipostia kymmenen minuutin ajan. Muut kolme ovat ladanneet 31, 45 ja kuusi videota, eli viimeistä lukuun ottamatta huomattavasti enemmän kuin muut keskimäärin.

Odotetusti näillä neljällä on myös muita enemmän katsojia ja kommentteja. Heidän yleisömääränsä ovat parhaimmillaan 1,8 miljoonaa, 2000, 1,9 miljoonaa ja 26 400 katsojaa. Keskimäärin katsojia on näiden parin tähtilaulajan ansiosta peräti 121 700, mutta keskiluku 3568 antaa paremman kuvan todellisuudesta. Kahta suurinta lukuunottamatta on kuitenkin paljon laulajia, jotka ovat saaneet enemmän katsojia kuin nämä joihin on otettu yhteyttä levy-yhtiöstä, ja tämä näkyy myös keskiluvusta. Vähiten huomiota saaneella on 69 katsojaa, mutta hän onkin aloittanut videoiden lataamisen alle kaksi kuukautta sitten. Kommenttien lukumäärä vaihtelee yhdestä yhdeksään tuhanteen pitkälti sen mukaan, kuinka monta kertaa videota on katsottu. Tässä keskiarvo on 540 ja mediaani 33 kommenttia.

5.2 Motivaatiotekijäkyselyn tulokset

Olen lajitellut kysymykset kuuteen eri kategoriaan motivaatiotyyppien mukaan.

1. Sosiaaliset syyt:
 - q1 I hope to make new friends
 - q4 I hope to find romance
 - q5 My friends are doing it as well
 - q10 We are having fun with friends
2. Kunnianhimo, julkisuus:
 - q2 I want to demonstrate my good singing skills
 - q15 I was born to sing
 - q17 I want to become famous
3. Halu olla esillä:
 - q3 I enjoy when I can perform
 - q8 I can feel excitement in performing
 - q16 I like the attention
 - q21 I love to show others that I know how to sing
4. Ajankulu:
 - q6 I want to make humorous videos on YouTube
 - q9 There isn't much else to do
 - q14 It's just a way to spend time
5. Itsensä kehittäminen:
 - q7 I can get good tips from the viewers
 - q13 I can be creative

q18 I can improve myself as a singer

6. Itsetunto:

q11 I can feel myself like a star

q12 I get pleasure when I feel that I succeed

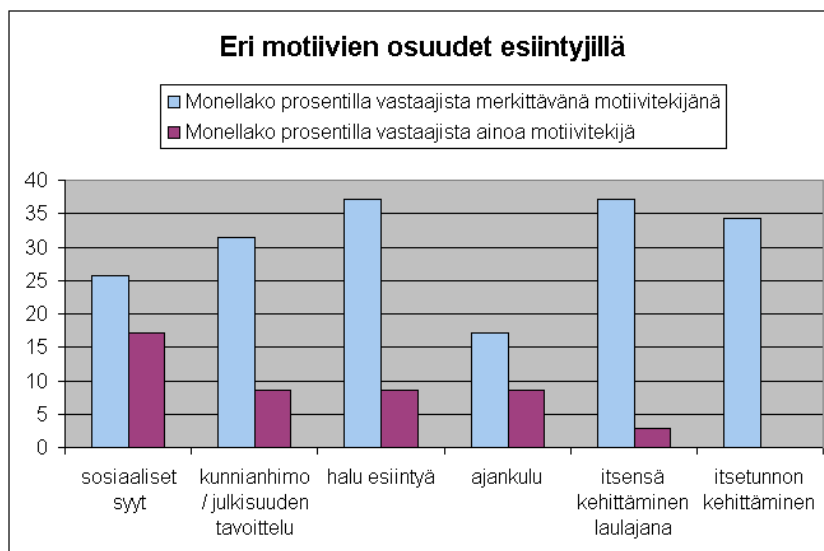
q19 I get pleasure out of positive comments

q20 I can improve my self-esteem

Vastausten perusteella vain muutamalta yksittäiseltä laulajalta löytyy selkeästi yhtä yllämainituista motiivikategorioista. Monet olivat hyvin kriittisiä väittämien suhteen, eivätkä oikein halunneet tunnistaa niistä itseään. Kaksi parasta tässä suhteessa valitsivat 5-kohdan peräti 14 ja 17 kertaa, eli kahdessa kolmesta kysymyksestä. Toisaalta monen vastaajan laulamisen takana on useita motiiveja eri kategorioista. Joillakin vastaukset heittelevät esimerkiksi niin, että saman kategorian kolmeen kohtaan on vastattu 1 ja yhteensä 5. Tämän takia varsinaisten motiivikokonaisuuksien hahmottaminen on melko hankalaa.

Tässä vaiheessa jätin määrällisen menetelmän hetkeksi sivuun, ja tutkin läpi jokaisen informantin vastaukset erikseen etsien niistä motivaatiotekijöitä jotka nousevat esille muita tekijöitä enemmän. 35 informanttia oli tähän menetelmään vielä kohtuullinen määrä. Valintojen pohjalla pidin yllä lueteltuja kategorioita, mutta jos ne eivät meinanneet pitää paikkaansa, niin tutkin kaikki vastaukset läpi ja pohdin miksi henkilö on antanut ristiriitaisen oloista tietoa, ja mitkä ovat ne taustalla olevat motiivit. Tällä käytännöllä sain 34:lle vastaajalle määriteltyä kuudesta kategoriasta yhden tai useamman motiivitekijän. Enimmillään eri tekijöitä tuli neljä, lähinnä niille jotka valitsivat keskimääräistä useampaan kohtaan vaihtoehdon 1. Keskiarvo on 1,9 eri tekijää laulajaa kohti, ja keskiluku on 2. Yksi vastaaja oli tosiaankin vastannut sen verran epäloogisesti, että en saanut häntä heti kategorisoitua mihinkään luokkaan. Ratkaisin asian vierailtuani hänen kotisivuillaan, mistä kävi ilmi että lauluvideot ovat vain murto-osa muista viihdyttävistä videoista, joita hän lataa sivustolle. Näin ollen luokittelin hänet ajankulu-kategoriaan.

Vastauksista löytyi yllättäviä korrelaatioita motivaatiotekijöiden kesken. Esimerkiksi kysymykset q5 ”My friends are doing it as well” ja q6 ”I want to make humorous videos on YouTube” korreloivat voimakkaasti. Tulkitsin että nämä tekijät yhdessä kertovat sosiaalisista syistä laulaa karaokea, vaikka kysymys q6 onkin ajankuluun liittyvässä kategoriassa. Erityisesti hauskoja videoita tehdessä niille yleensä haetaan katsojia ja sitä kautta sosiaalista kanssakäymistä. Samoin ”outo” vahva korrelaatiopari oli kysymykset q18 ”I can improve myself as singer” ja q19 ”I get pleasure out of positive comments”. Motiiviluokat joihin nämä kuuluvat – itsensä kehittäminen ja itsetunto – olivatkin usein toistensa rinnalla vaikuttamassa yhtä aikaa merkittävästi.

Taulukko 3. Viisi kuudesta motiivitekijästä löytyy joillakin vastaajista ainoana tekijänä.

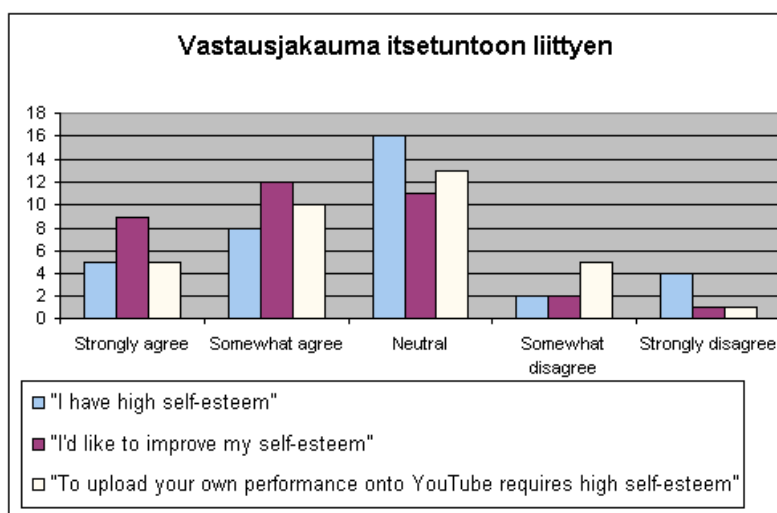
Tein taulukon motiiviluokista niiden esiintymisen mukaan. Edellä olevassa kuvassa (Taulukko 3) halu esiintyä ja yllättäen myös itsensä kehittäminen laulajana näyttävät olevan yleisimpiä syitä. Toisaalta laulutaitojen edistäminen oli vain yhdellä vastaajalla tulkittavissa ainoaksi merkittäväksi motiiviksi laulaa YouTubessa. Seuraavaksi eniten näyttäisi vaikuttavan itsetunnon kehittäminen, mutta kaikilla on tämän tutkimuksen mukaan sen ohella muitakin syitä laulaa. Sosiaaliset syyt ovat kuudella vastaajalla ainoa

merkittävä syy, vaikka se on merkitsevänä motiivina vain noin joka neljännellä laulajalla.

Loppuun olin jättänyt avoimen kohdan, johon sai vielä kirjata motiiveja joita en ollut huomannut listata kysymyksiin. Tähän kohtaan tuli vielä 13 kommenttia, joista kuusi oli ”I love singing” tai ”Music is my life” -tyylisiä vuodatuksia. Kolme vastaajaa kertasi tässä motiivikseen levytyssopimuksen metsästämissä, tai yksi näistä tarkemmin ottaen rahan hankkimisen, sillä levytyssopimus hänellä jo on. Toiseenkin näistä kolmesta oli jo otettu yhteyttä useasta levy-yhtiöstä, mutta hän toivoi että nimenomaan jokin kuuluisa levy-yhtiö huomaisi hänet.

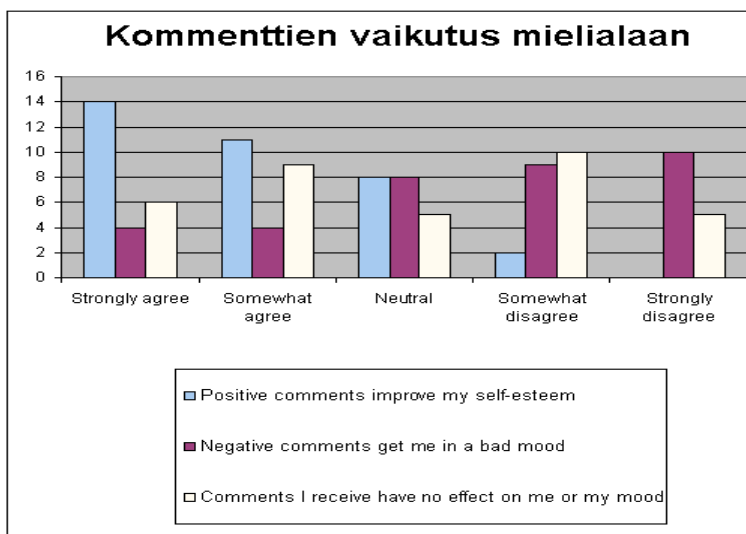
5.3 Samaa / eri mieltä -väittämät

Tein toisen kysymyspatteriston keskittyen itsetunto- ja kunnianhimonkysymyksiin, koska halusin saada selville mahdollisimman totuudenmukaisen kuvan juuri näiden kahden motiivitekijän vaikutuksesta. Erityisesti itsetuntoon liittyen pelkäsin, että vastaaja ei välttämättä ole täysin rehellinen, vaikka kysely olisi täysin anonyymi. Sitä koskevissa kysymyksissä ajattelin meneväni ehkä liian pitkälle, vaikka olin jo karsinut joitakin kysymyksiä pois liian tunkeilevina. Yllätyksekseni moni kuitenkin myönsi itsetunnessaan olevan parantamisen varaa: väitteen ”I have high self-esteem” kanssa samaa tai jokseenkin samaa mieltä oli yhteensä vain 13 vastaajaa (37%), samalla kun väitteessä ”I’d like to improve my self-esteem” samat vaihtoehdot valitsi 21 vastaajaa (60%) (ks. Taulukko 4).

Taulukko 4. Itsetuntokysymykset saivat kiitettävästi muitakin kuin neutraaleja vastauksia, vaikka väittämät ovat melko henkilökohtaisia.

Väitteen ”Comments I receive have no effect on me or my mood” vastaukset jakaantuivat yllättävän tasaisesti: 15 vastaajaa eli 43 prosenttia vastasi täysin tai jokseenkin eri mieltä, mutta 14 vastaajaa eli 42 prosenttia näki asian juuri toisin päin (ks. Taulukko 5). Kysyttäessä tarkemmin asiaa erikseen negatiivisten ja positiivisten kommenttien osalta, suuntaus on selkeästi niin että negatiiviset kommentit eivät juuri vaikuta (42% vastaajista), mutta positiiviset kyllä parantavat itsetuntoa (71% vastaajista).

Taulukko 5. Vastaajien mukaan negatiivisilla kommenteilla ei ole juuri merkitystä, mutta positiiviset kommentit saavat hyvälle tuulelle.

Koska lähdekirjallisuudessa tuotiin esiin, että ystävien hyväksynnällä ja tuella on merkitystä harrastuksen jatkumiselle, laitoin yhdeksi väittämäksi ”I hope that people I know won’t find my videos on YouTube”. Suurin osa vastaajista oli täysin eri mieltä tai neutraalilla kannalla, mutta yhdeksän vastaajaa oli myös vastannut täysin tai jokseenkin samaa mieltä. 25 prosenttia laulajista siis pitää harrastuksensa mieluummin omana tietonaan kuin haluaisi tuttujen tietävän siitä. Tuntemattomille on helpompaa esiintyä, ja kommentit voi saada pelkästään sähköisesti kirjoitettuna.

Laulajien motiivina on näidenkin kysymysten perusteella lähinnä kuuluisaksi tuleminen ja levytyssopimuksen hankkiminen. Kysymykseen ”I’m not interested in a recording contract, even if I was offered one” vastasi eri tai jokseenkin eri mieltä peräti 30, eli 86 prosenttia vastaajista. Yksikään vastaaja ei ollut väitteen kanssa täysin samaa mieltä. 25 vastaajaa eli 71 prosenttia myönsi toivovansa, että jokin levy-yhtiö huomaisi heidät. 80 prosenttia halusi mahdollisimman monen näkevän heidän videonsa ja keskustelevan siitä, eli jonkin asteinen julkisuus on toivottavaa, vaikkei välttämättä tavoitella levytyssopimusta.

Sivusin näissä väitelauseissa hieman myös ajankäyttökysymystä. Ajankäyttö ei näyttänyt olevan erityisen suuri motiivi tehdä videoita, mutta muiden laulajien videoita kyllä seurataan melko ahkerasti. 25 vastaajaa eli 71 prosenttia vastasi myöntävästi väitteessä ”I watch a lot of other singers' videos”.

5.4 Positiiviset ja negatiiviset kokemukset

Seuraavaksi pyysin laulajia kertomaan heidän positiivisimmat ja negatiivisimmat kokemuksensa YouTubessa. Molemmat liittyivät lähinnä kommentteihin joita katsojat olivat jättäneet. Esimerkiksi tällaisia positiivisia kommentteja ovat olleet ne kun on kehoitettu edelleen jatkamaan laulamista, tai arveltu laulajan pääsevän julkisuuteen. Yksi laulaja muisteli sitä kun videon katsojamäärä nousi muutamassa päivässä tuhansiin. Eräs tyttö kertoo, että hänen videoistaan YouTubessa keskusteltiin paikallisessa radiossa, ja toinen mainitsi sen kun sai ensimmäisen levytyssopimuksensa. Pari laulajaa myös mainitsi tässä kohtaa rakentavan kritiikin, mikä oli mielestäni aika erikoista kysyttäessä kaikista positiivisinta kokemusta. Yksi aivan erilainen vastaus tuli 15-20-vuotiaalta hollantilaistytöltä: ”It's fun to upload and show my friends some videos”. Tämä on myös yhtenä esimerkkinä siitä, että kaikki eivät laula YouTubessa hakeakseen julkisuutta.

Negatiivisten kokemusten puolella kaikkein ikävimmät kommentit liittyivät yleensä ulkonäköön. Yksi tyttö taas valitteli sitä, että hänellä on todellisuudessa hyvin erilainen ääni kuin miltä se kuulostaa videolla. Jos katselijat voisivat kuulla hänen ääntään liveinä, he pitäisivät siitä enemmän. Myönteisten kokemusten kohtaan tuli 31 vastausta, eli neljä vastaajaa jätti kohdan tyhjäksi tai kirjoitti ”en tiedä”. Sen sijaan negatiivisia kokemuksia listattiin ainoastaan 22, eli vain 63 prosenttia vastaajista äkkiseltään keksi mitään negatiivista kerrottavaa. Yllättävän moni sanoi, ettei välitä lainkaan ikävistä kommentteista.

5.5 YouTube-esiintyminen verrattuna karaokeen

Vastaajista 18 eli 51 prosenttia laulaa karaokea. Laulajat ovat enimmäkseen 15–20-vuotiaita (67 prosenttia, 12 vastaajaa), ja naispuolisia (83 prosenttia, 15 vastaajaa). Kahteen ensimmäiseen kohtaan on epähuomiossa kolme ylimääräistä vastausta laulajilta, jotka edellisessä kohdassa sanoivat etteivät laula karaokea. Kysyin aluksi, että kumpaa laulamisen muotoa laulaja suosii enemmän. Kun kolme vahinkovastausta otetaan lopullisesta tuloksesta pois, pistetilanne YouTuben ja karaoken välillä on tasan 9–9. Yllättävän moni karaoken harrastaja käy laulamassa ainakin kerran viikossa: peräti kuusi vastaajaa, eli 33 prosenttia. Edelliset mukaan lukien yhteensä 12 laulajaa, 67 prosenttia, laulaa karaokea vähintään muutaman kerran kuukaudessa. Tähän ei siis kuulu laulaminen kotioiloissa tai muuten pelkästään ystävien ollessa yleisönä, mitä painotin myös kyselyyn vastaajille ennen karaokekysymyksiä.

Erityisesti yleisöön liittyvät kysymykset jakoivat mielipiteet. Karaokessa ystävien ja yleisön läsnäolo koettiin positiivisena, mutta toisten mielestä on helpompi laulaa yksin webkameran edessä. Jälkimmäisen väitteen kanssa tosin useampi laulaja oli myös täysin eri mieltä, 6 yksilöä eli 33 prosenttia. YouTuben eduksi luetaan erityisesti se, että vain yhdellä suorituksella voi saada jopa miljoonia katsojia. Tämän kohdan kanssa täysin samaa mieltä oli 12 vastaajaa ja jokseenkin samaa mieltä 5 vastaajaa, mikä tekee yhteensä 94 prosenttia molempien lajien harrastajista. Videoiden lataaminen internetiin huolestutti vain yhtä vastaajaa. Pari vastaajaa kiinnitti tässäkin kohtaa huomion äänen laatuun. Mp3-formaatin ääni ei ole kovin kaksinen verrattuna liveäänentoistoon, mikäli laitteisto on laadukas, ja hyvän laulajan ääni menettää voimaansa videotallenteessa. Samoin vuorovaikutus yleisön kanssa on aivan eri luokkaansa karaoken yhteydessä. Livetilanteessa saa mielihyvää siitä kun näkee yleisön nauttivan esityksestä. Toisaalta tuotiin esille, että todellisia mielipiteitä ja sen myötä rakentavaa kritiikkiä saa helpommin internetissä, koska tuntemattomille sitä luonnollisesti harvemmin annetaan kasvokkain.

Karaoken ja YouTuben väliltä löytyi niin eroja kuin yhtäläisyyksiäkin. Sosiaaliset syyt ovat selvästi suuremmassa roolissa karaokebaarissa kuin YouTuben virtuaalisessa olohuoneessa. Näin ollen läheisten ystävien välitön kannustus ja läsnäolo motivoisi toimintaan paremmin kuin maailmanlaajuinen ja etäinen, tuntematon yleisö. ”Sikailu” lauluvideoissa muille irvailen taas jää YouTuben puolella olemattomaksi, sillä tämä toisi häpeää vain laulajalle itselleen. Sen sijaan YouTubessa sikailijat siirtyvät yleensä suoraan kommenttikentän puolelle.

6 POHDINTA

Lähtiessäni tutkimaan aihetta oletin löytäväni internetlaulajien motiiviksi lähinnä julkisuuden tavoittelun. Voidaan sanoa että tämä osoittautui oikeaksi, sillä lähes kaikki toivoivat videoilleen ainakin mahdollisimman suurta katsojamäärää ja vilkasta kommentointia. Laulajilla ei myöskään ollut mitään tarvetta pysyä anonyymeinä, vaan he sitä vastoin muistuttivat, että heidän nimimerkinsä saa tarvittaessa mainita. Tämä kertoo siitä, että julkisuus ei ollenkaan haittaa, vaan päinvastoin siihen pyritään. Merkittävää on myös se, että laulaminen on suhteessa suosittumpaa Alankomaissa, joka sattuu olemaan Esmeé Dentersin kotimaa. Näitäkään laulajia tuskin haittaisi yhteistyö Justin Timberlaken kanssa.

Yhteisöllisyys ei näytä olevan kovin suuressa merkityksessä, koska YouTubessa ei yleensä olla hankkimassa kavereita. Tästä poikkeuksena täytyy mainita, että pari laulajaa vastasi parhaaksi kokemuksekseen sen, että ystäväystyi jonkin toisen laulajan kanssa jonka kanssa voi vaihtaa kokemuksia. Toinen heistä oli jopa tehnyt yhteistä musiikkia löytämänsä tuttavuuden kanssa.

Sosiaalinen tuki on kuitenkin paljon huomattavampaa karaokelaulajien kohdalla. Karaokebaarissa haastateltavat sanoivat, etteivät välttämättä edes harkitsisi koelaulutilaisuuteen menemistä vaikka siihen tulisi mahdollisuus. Sen sijaan karaokessa on kyse siitä, että lauletaan ystävien edessä, tietyssä tilanteessa ja tietyille ihmisille. Vaikkei internetissä ollakaan hakemassa seuraa, niin laulajan tuntiessa että hänestä pidetään, hän saa yhä enemmän intoa jatkaa harrastustaan. Julkisuus ei ole karaokelaulajien tavoitteena niin paljon kuin internetlaulajilla.

Internetlaulamisessa on nähtävissä itsetuntoa kohottavia piirteitä, samoin kuin karaokessakin Salovaaran pro gradu -tutkimuksen mukaan. Toisaalta YouTubessa voi käydä juuri toisin päin, kun huomaa että oma laulu ei kuulostakaan niin hyvältä enää videolla. Kommentitkaan eivät aina ole positiivisia, vaikka omasta mielestään on tehnyt parhaansa. Ikävä kyllä niitä, joille kokemus on niin negatiivinen että he päättävätkin olla laittamatta videota tai poistavat sen saman tien, on käytännössä mahdotonta löytää haastattelua varten.

Kuten arvelinkin, syitä esiintyä internetissä löytyy monia erilaisia, ja suurimmalla osalla laulajista esiintyminen on monen motiivin summa. Olen iloinen siitä että vastaukset vaikuttivat rehellisiltä ja osa laulajista kuvaili minulle tarkemminkin tunteitaan internetissä esiintymiseen liittyen. Vastajia löytyi loppujen lopuksi ihan mukavasti, joten tämä antaa jonkinlaisen kuvan laulajien profiilista ja heidän mielteistään yleisesti.

Pidän tutkimustani melko onnistuneena myös siinä mielessä, että laulamisen taustalta löytyi kaikkia arvelemiani motiiveja joiden perusteella tein kyselyn. Olisin tosin odottanut, että ne olisivat selkeämmin erottuneet toisistaan. Nyt vastauksilla näytti olevan vähemmän logiikkaa, eivätkä ne jakautuneet aivan selkeästi minkään kategorian mukaan. Tässä on kuitenkin hyvä alku jatkotutkimuksille, ja toivonkin että voin tutkia aiheita lisää pro gradu -työn yhteydessä. Parin vuoden päästä olisi mielenkiintoista tehdä esimerkiksi tilannekatsaus siitä, mitä tuolloin kuuluu näille laulajille, jotka jo nyt ovat vastanneet kyselyyni. Mikäli teen uuden kyselyn, voin miettiä siihen uudemman kerran kysymyksiä, jotta kategorisointi olisi ensi kerralla helpompaa.

LÄHTEET

- Bunt, Leslie (1997). ”Clinical and therapeutic uses of music”. Teoksessa: Hargreaves, David J. & North, Adrian C. (toim.), *The Social Psychology of Music* (s. 249–267). Oxford: Oxford University Press.
- Davidson, J. W. (1996) The social in musical performance. Teoksessa Hargreaves, D. J.; North, A. C. (toim.): *The social psychology of music*. Oxford University Press.
- Davies, John Booth (1978). *The Psychology of Music*. Essex: The Anchor Press Ltd.
- van Dijk, Jan (1999). *The network society – social aspects of new media*. Lontoo: SAGE Publications Ltd.
- Hautakangas, M. (2008). ”YouTube – uusi media, uusi julkisuus?” *Lähikuva : Turun elokuvakerho ry:n jäsenlehti* (21).
- Kenttämies, J. (1993). Kaljakuppilasta karaokebaariksi. *Musiikin suunta* 2/93. s. 3–13.
- Lange, P. (2007). ”Publicly private and privately public: Social networking on YouTube”. *Journal of Computer-Mediated Communication* (13).
- Madsen, K. B. (1972). *Miksi? Käyttäytymisen liikkeellepanevat voimat*. Helsinki: Kirjayhtymä.
- Metsämuuronen, J. (1995). *Harrastukset ja omaehtoinen oppiminen*. Helsingin yo. Opettajankoulutuslaitos.
- Paolillo, John C. (2008). ”Structure and Network in the YouTube Core”. *Proceedings of the 41st Hawaii International Conference on System Sciences*.
- Ritosalmi, K. (1993). Karaoke – ilmiöstä instituutioksi? *Musiikin suunta* 2/93. s. 15–22.
- Ruohotie, Pekka (1998). *Motivaatio, tahto ja oppiminen*. Helsinki: Edita.
- Salovaara, M. (2001). *Karaoken itsehoidollisia merkitysisältöjä laulajilleen musiikkiterapian näkökulmasta*. Jyväskylän yo. Musiikin laitos. Pro gradu.
- Sippola, R. (2005). *Aavan meren tällä puolen – karaokekulttuuria Suomessa*. Opinnäytetyö. Mikkelin ammattikorkeakoulu.

Supicic, Ivo (1987). *Music in Society: A Guide to the Sociology of Music*. Englanninkielinen käännös teoksesta: *Elementi sociologije muzike*. New York: Pendragon Press.

LIITTEET

LIITE 1 Kysely YouTube-laulajille

Questionnaire for YouTube-singers

1. At first a few questions about yourself

Gender male female

Age

14 or under

15-20

21-25

26-30

31-35

36 or above

Nationality

Country of residence (if not the same)

YouTube account name (optional)

How much time do you spend on YouTube per week?

Less than 5 hours 5-15 hours 15-25 hours 25-35 hours More than 35 hours

How much free time do you spend on the Internet per week?

Less than 5 hours 5-15 hours 15-25 hours 25-35 hours More than 35 hours

2. Musical background and YouTube

Have you taken singing lessons? Yes No

If yes, for how many years?

Less than 1 year

1-2 years

2-5 years

5-10 years

More than 10 years

If you are no longer taking singing lessons, when did they finish?

Have you taken lessons for any instrument? Which instrument(s)?

If yes, for how many years? (The instrument you have played the longest)

Less than 1 year

1-2 years

2-5 years

5-10 years

More than 10 years

If you are no longer taking instrument lessons, when did they finish?

How many videos where you perform are there on YouTube at the moment?

In the videos you sing

Only alone

Mainly alone

Both alone and with friends

Mainly with friends

Only with friends

When was the first video (where you perform) uploaded in YouTube?

Max 2 months ago

2-6 months ago

6-12 months ago

12-24 months ago

2-3 years ago

Over 3 years ago

How many views has your most popular video had?

How many comments has your most commented on video had?

Have you been contacted by a record company because of your performance in YouTube?

No, I haven't

Yes, by one

Yes, by several

I'd rather not answer this

3. Which of the following are reasons why you want to perform on YouTube? Please number according to how much they motivate you to sing. 1 = is definitely one of the reasons. 5 = is definitely NOT any of the reasons.

1 2 3 4 5

I hope to make new friends

I want to demonstrate my good singing skills

I enjoy when I can perform

I hope to find romance

My friends are doing it as well

I want to make humorous videos on YouTube

I can get good tips from the viewers

I can feel excitement in performing

There isn't much else to do

We are having fun with friends

I can feel myself like a star

I get pleasure when I feel that I succeed

I can be creative

It's just a way to spend time

I was born to sing

I like the attention

I want to become famous

I can improve myself as a singer

I get pleasure out of positive comments

I can improve my self-esteem

I love to show others that I know how to sing

Some other reason?

4. How much do you agree with these statements? Choose the option that most accurately describes how you feel.

Strongly agree Somewhat agree Neutral Somewhat disagree Strongly Disagree

I hope that people I know won't find my videos on YouTube

If I am offered a recording contract, I will definitely consider it

I watch a lot of other singers' videos

I'm not bothered if I become famous or not

I hope that a record company will notice me

To upload your own performance onto YouTube requires high self-esteem

Negative comments get me in a bad mood

Positive comments improve my self-esteem

I'm not interested in a recording contract, even if I was offered one

I don't really follow other singers on YouTube

Being famous wouldn't suit me

I have high self esteem

I'd like to improve my self-esteem

Comments I receive have no effect on me or my mood

I would be a great pop star

I wish that as many people as possible could find my videos and talk about my performance

5. Experiences in YouTube

What was the most positive experience you had in YouTube with your performances?

How about the most negative one?

If you have any additional comments concerning the questionnaire this far, please tell them here.

6. About karaoke

Do You also sing karaoke? This does NOT include performing at home in front of your friends only (like singstar)

Yes

No

If you answered no, then you're all finished and ready to send me the survey here. Thanks for your help! If however you do sing karaoke, please answer a few more questions below:

7. Karaoke versus YouTube

Which one in general do You prefer?

Karaoke

YouTube

How often do you sing karaoke?

At least once every week

A few times per month

Once in 1-2 months

Once in 6 months

Once in a year

Less than once in a year

8. How much do you agree with these statements concerning karaoke and YouTube?

Strongly agree Somewhat agree Neutral Somewhat disagree Strongly disagree

I like singing karaoke because of the live audience

It's nicer to get positive comments face to face than to get them written in YouTube

I like that in YouTube you can get millions of viewers with just one performance

It's easier to sing karaoke because you can have support of your friends and other singers

I prefer YouTube, because the viewers really have attention on the performer

I think it is easier to sing alone in front of a webcam than in front of an audience

I like the possibility to edit the performance before uploading it to YouTube

I prefer karaoke, because uploading my performances onto the internet worries me

It is nice that in a karaoke bar people are not so focused on your performance

I prefer singing in the internet because I'm hoping for a recording contract, and it's much easier to get one on YouTube

Other comments why you prefer karaoke or YouTube

Additional comments

Thank You so much!